

РЕЦЕНЗИЈА КЊИГЕ

СОЦИОЛОШКИ ТЕМАТИ о раду образовању и култури

ПРОФ. ДР БОЖЕ МИЛОШЕВИЋА

Имао сам изузетно професионално задовољство да више од двадесет година пратим научни рад Боже Милошевића, учествујући на разним домаћим и међународним научним скуповима, али и током заједничког истраживачког рада на неколико пројеката које је финансијски подржавало Министарство науке Владе Републике Србије. Ова књига (коју рецензирам) је у доброј мери плод ауторовог преданог рада у сфери социологије, а прилози у њој су више пута изазивали изузетну пажњу учесника тих скупова (у чијим расправама се посебно истицао њихов аутор). Отуда књига *Социолошки темати - о раду, образовању и култури* представља релативно обимну социолошку студију (345 страница) у којој се систематиче ауторов теоријско-методолошки и емпиријско-истраживачки рад, о чему је њен аутор расправљао са колегама у последњој деценији. При томе, Б. Милошевић - као заговорник јаке професионалне етике у српској социологији - с правом сматра да је унутарпрофесионална расправа о проблемима који се третирају у овој књизи пре свега у функцији поузданости научног сазнања (које се, потом, „испоручује“ широј друштвеној јавности).

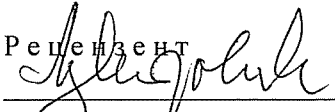
С обзиром на дугогодишњу врло обимну и разгранату научну (социолошку) делатност Б. Милошевића, садржинска анализа појединих темата у овој књизи представља нови допринос српској социологији; без обзира што се неки од њих „ослањају“ на сазнајне упоришне тачке, које обележавају неке ауторове претходно публиковане књиге. На тај начин, аутор успева да унесе нова сазнања, расправљајући чак и о оним темама које су биле предмет анализе у тим књигама. Ова отвореност и недогматичност према сазнању је управо оно што краси Божу Милошевића као социолога. У том смислу, прва од три тематске целине ове књиге („Темати о раду“) представља ново ауторско „освежење“ у разумевању рада и његовог организовања у модерним, транзицијским и глобализацијским, процесима; иако је њен аутор раније томе посветио две обимне, препознатљиве студије. Остале тематске целине ове књиге („Темати о образовању“ и „Темати о култури“) само делимично се „наслањају“ на друге, раније публиковане, студије; што је и разумљиво с обзиром на то да се највећи део социолошког опуса Б. Милошевића односи на сферу рада.

Међутим, то „освежавање“ и „наслањање“ на ранија властита сазнања ни у ком случају не треба схватати као екстензивно понављање анализа, већ као стални активни однос аутора према новим изазовима са којима се он сусреће у континуитетном истраживачком раду у социологији. Отуда, не треба да чуди што се Б. Милошевић - у једном делу ове књиге - поново враћа на анализу и објашњавање могућности социологије да савладава сазнајне и извансазнајне препреке, како би (и) шира друштвена јавност имала више поверења у њен допринос разумевању друштва и како би допринела његовом усмеравању у што је могуће више хуманистичком смеру развоја. Зато је највећи део темата ове књиге, поред теоријско-методолошке и појмовне заснованости, богат искуственим подацима, пре свега оним који се односе на српско друштво; наравно, увек у вези са објашњењем њихове повезаности са подацима (и њиховој систематизацији) до којих се дошло у истраживању других социолога у свету. На тај начин, Б. Милошевић свакој појединачној анализи проблема и њеној теоријској елаборацији прилази као тотални социолог, тј. као социолог који у

посебним особеностима уочава општије правилности; баш као што и у општетеоријским аргументацијама тражи њихову операционализацију (у индикаторима српског друштва). Ето доброг сазнајног основа за даља истраживања, али ето и поузданог оквира за активно друштвено деловање на свим оним пољима српског друштва о којима говоре темати Б. Милошевића.

Проф. др Божа Милошевић је препознатљив српски социолог, чије се књиге и научни радови читају са изузетним задовољством већ више деценија - због специфичног научног приступа сваком проблему који анализира, због њихове бриљантне анализе, због аргументованог критичког става у науци и због језичке јасноће излагања. Иако је његов драгоцен допринос српској социологији посебно дошао до изражаја у подручју социологије рада и организације, он се подједнако студиозно односи и према истраживању и објашњавању појединих проблема који се тичу, како теоријско-методолошких, тако и аналитичко-истраживачких и професионалних могућности социологије. При томе, он - као самосвестан српски социолог - најчешће и најсложеније социолошке анализе поткрепљује искустваном евиденцијом до које долази валаститим напором, реализујући сам или у сарадњи са колегама разнорodne истраживачке пројекте који се тичу српског друштва и његовог места у балканском, европском и глобалном окружењу. У том смислу, и ова књига (*Социолошки темати - о раду, образовању и култури*) је плод тог његовог разноврсног емпиријског и теоријског истраживачког рада у три кључна подручја социологије. Уверен сам да ће ова књига имати доста поклоника у социолошкој професионалној асоцијацији, али засигурно и у широј друштвеној јавности. Зато је, са изразитим професионалним задовољством препоручујем за што скорије објављивање.

Ниш: 12. 01. 2015.

Рецензент

(Др Љубиша Митровић,
професор емеритус,
Филозофски факултет
Универзитета у Нишу)

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА МОНОГРАФСКО НАУЧНО ДЕЛО
(потребне две рецензије од којих је бар једна еминентног
истраживача ван институције у којој је запослен аутор)

Прилог овом упитнику су целовите рецензије,
односно рецензије у слободној форми

I. 1. Рецензија

Име и презиме: др Љубиша Митровић

Научно звање: Емеритус професор социологије

Организација у којој је запослен: Филозофски факултет Универзитета у Нишу

2. Наслов монографског научног дела: *СОЦИОЛОШКИ ТЕМАТИ о раду образовању и култури*

3. Аутор монографског дела: Божо МИЛОШЕВИЋ

4. Организација у којој је запослен аутор: Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

II. Врста научног рада:

(1) - Дело садржи резултате изворних научних истраживања:

☐ да

- Дело садржи преглед научних истраживања са новим закључцима:

☐ да

- Дело представља научну грађу са критичким прегледом:

☐

- Дело представља оригиналну научну синтезу:

☐

- Референтно дело (речник, библиографија или референтна грађа):

☐

(2) - Зборник радова:

Уколико рецензент не може дело да определи датој категоризацији, нека сам одреди о којој је врсти научног дела реч: _____

(3) - Дело се по први пут објављује:

☐ ДА

III. Да ли је дело дефинитивно припремљено за штампање:

☐ ДА

IV. Какве измене треба извршити:

(1) Да ли дело треба скратити:

☐ не

(2) Да ли дело треба преправити:

☐ не

(3) Остале предложене измене:

Молимо Вас да на питања II. (1) и (3); III; IV. (1) и (2); одговорите са да или не.

V. Закључак из приложене рецензије у целовитом обиму:

Проф. др Божа Милошевић је препознатљив српски социолог, чије се књиге и научни радови читају са изузетним задовољством већ више деценија - због специфичног научног приступа сваком проблему који анализира, због њихове бриљантне анализе, због аргументованог критичког става у науци и због језичке јасноће излагања. Иако је његов драгоцен допринос српској социологији посебно дошао до изражаја у подручју социологије рада и организације, он се подједнако студиозно односи и према истраживању и објашњавању појединих проблема који се тичу, како теоријско-методолошких, тако и аналитичко-истраживачких и професионалних могућности социологије. При томе, он - као самосвестан српски социолог - најчешће и најсложеније социолошке анализе поткрепљује искустваном евиденцијом до које долази валаститим напором, реализујући сам или у сарадњи са колегама разнородне истраживачке пројекте који се тичу српског друштва и његовог места у балканском, европском и глобалном окружењу. У том смислу, и ова књига (*Социолошки темати - о раду образовању и култури*) је плод тог његовог разноврсног емпиријског и теоријског истраживачког рада у три кључна подручја социологије. Уверен сам да ће ова књига имати доста поклоника у социолошкој професионалној асоцијацији, али засигурно и у широј друштвеној јавности. Зато је, са изразитим професионалним задовољством препоручујем за што скорије објављивање.

VI. Да ли монографско дело представља допринос науци?
(Молимо Вас да наведете аргументе уз краће образложење)

Ово монографско дело Боже Милошевића представља значајан допринос науци:

- у појмовном и теоријском смислу, као и у начину методолошке операционализације;
- у прикупљеној искуственој евиденцији и њеној анализи;
- у стварним и потенцијалним практичним импликацијама оригиналних образложења и
- у прегледној структури садржаја и јасном језичком стилу излагања, чак и најсложенијих проблема који се тематизују.

Датум: 12. 01. 2015.
Место: Ниш

(потпис рецензента)
